

Antrenörlerin Rekreatif Faaliyetlere Katılımlarını Engelleyen Faktörlerin Belirlenmesi

Yazar Ayşe USTALAR¹, Yazar Aydın ŞENTÜRK², Yazar Osman GÜMÜŞGÜL³

¹Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, TÜRKİYE
<https://orcid.org/0000-0002-6326-7146>

²Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, TÜRKİYE

³Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, TÜRKİYE

Email: ayse.ustalar@gsb.gov.tr, aydin.senturk@dpu.edu.tr, osman.gumusgul@dpu.edu.tr

Türü: Araştırma Makalesi (Alındı: 14.12.2021 - Kabul: 24.12.2021)

Öz

Yapılan araştırmada, Kütahya ilinde görev yapmakta olan antrenörlerin rekreatif etkinliklere katılımına engel olan faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Kütahya ilinde görev yapan ve seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen 210 antrenör ile bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Genel tarama modelinin kullanıldığı araştırmada, veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan demografik bilgi anketi ve Gümüş ve Özgül (2017) tarafından geliştirilen Rekreatif Alanı Katılım Engelleri Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizinde Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testlerinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda antrenörlerin rekreatif etkinliklere katılım engel düzeylerinin orta derecede olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet, eğitim durumu, günlük boş zaman süresi ve sağlık durumu değişkenlerinin rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyi üzerinde etkili oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Antrenör, Rekreatif, Rekreatif Faaliyete Katılım Engeli

Determination of The Factors That Impede Trainers' Participation in Recreational Activities

Abstract

In the study, it was aimed to examine the factors that prevent the trainers working in the city of Kütahya from participating in recreational activities. For this purpose, a research was carried out with 210 trainers working in the province of Kütahya and determined by random sampling method. In the study, in which the general survey model was used, the demographic information questionnaire prepared by the researcher and the Recreation Area Participation Barriers Scale developed by Gümüş and Özgül (2017) were used as data collection tools. Mann Whitney U and Kruskal Wallis tests were used in the analysis of the data obtained within the scope of the study. As a result of the analysis, it was concluded that the barrier levels of the trainers to participate in recreational activities were moderate. It was determined that the variables of gender, educational status, daily leisure time and health status were effective on the level of disability to participate in recreational activities.

Key Words: Trainers, Recreation, Recreational Activity Participation Barrier

GİRİŞ

İnsanlık tarihinin her aşamasında, insanların dünyaya ve yaşam tarzlarına bakış açısı, sağlık anlayışını doğrudan etkilemiş ve yönlendirmiştir. Başlangıçta bilinen sağlık uygulamaları, Tanrı ile ilgili ruhani eseridir. Örneğin tedavi tanrısı Asklepius, sağlığın korunması konusunda danışmanları olduğunu öne sürmekte ve Mısır'daki mumyalama gelenekleri, Mısırlıların insanların vücut yapıları hakkında önemli bilgilere sahip olduklarını göstermektedir (Kanbir, 2001: 2). Hayatımızda böylesine önemli bir yere sahip olan sağlığımızın, düzenli spor faaliyetleri sonucunda geçirdiği değişiklikleri açıklamak için öncelikle sağlık kavramının tanımlanması ve tarihsel gelişiminin ortaya çıkarılması gerekmektedir (Zorba vd., 2006). Dünya Sağlık Örgütü'ne göre sağlık sadece hastalık veya sakatlığın olmaması değil, aynı zamanda tam bir fiziksel, zihinsel ve sosyal iyilik halidir (Dünya Sağlık Örgütü, 2010). Sağlığı korumanın ve iyileştirmenin farklı yolları vardır. Bu farklılıkların bulunduğu ortak noktalardan biri de şüphesiz spordur (Gümüş, 2012).

Yetim (2011), farklı yazar ve bilim insanları tarafından birçok farklı tanımı yapılmış olan spor kavramını, bireylerin fizyolojik ve psikolojik sağlığını iyileştiren, sosyal davranışlarını düzenleyen, zihinsel ve motor hareketlerini belli bir seviyeye getiren biyolojik, pedagojik ve sosyal bir olgu olarak açıklamaktadır.

İnsanlar için bir eğlence aracı olarak spor; sanayileşme ile birlikte yaşam ve çalışma tarzlarında yaşanan bariz değişimler neticesinde, kente ve endüstriyel ortamlara taşınma, bir yandan yaşam standartlarındaki yükselme ve bir taraftan da zihinsel ve fiziksel eksikliklerin olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak için önemli işlevler üstlenmiştir (Karaküçük, 2008: 234).

Devletin spor politikası ve ekonomik nedenleri, sağlıklı bir neslin oluşmasında en belirleyici faktörlerdir. Eğitimli yöneticilerin spora bakış açısı, sağlıklı yaşam konusundaki farkındalık düzeyi, işyeri veya okul organizasyonlarının yanı sıra rekreasyonel faaliyetlerin önemi, kalitesi ve katılım düzeyini belirleyen temel nedenlerdir (Zorba vd., 2006 :12). Bireyler, rekreasyonel faaliyetlerle paylaşma, dayanışma, yenilip yenilme ve boş zamanları iyi kullanma gibi kalıcı alışkanlıklar edinebilir (Pepe ve Can, 2003).

Hükümetler, halkını esas olarak boş zaman aktivitelerine katılmaya teşvik etmektedir. Boş zamanların artması nedeniyle spor faaliyetlerinde özellikle bireysel olarak yapılan sporda artış olmuştur (Coalter, 2005). Boş zamanlarda spor faaliyetlerine aktif katılım oranının yüksek olmasının sebebinin sporun kişisel ve sosyal özelliklerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca spor faaliyetlerine katılma kolaylığı, rahat çalışma ve her yaştan, her cinsiyetten ve herkesin zevk ve isteklerine yanıt verebilecek tercih olanağı bulunmaktadır (Ramazanoğlu, Altıngül ve Özer, 2004).

Rekreasyon ve Boş Zaman

Ulusal ve uluslararası alanyazında farklı tanımlarla farklı çalışmalarda yer alan boş zaman kavramı sosyal, sporsal, yaratıcı ve turistik örneklerde de incelenmiştir (Metin, 2013). Boş zaman kavramı; bireyin özgürce kullanabileceği zaman dilimi (Özşaker, 2012) memnuniyetle ilişkili tatmin duygusunu artıran, seçim yönünde memnuniyet veren, eğlenceli anlar yaratarak

kişinin hayatına yarar sağlayan özel bir alan (Özdemir ve ark., 2012), dinlenme, rahatlama, görgü ve bilgiyi artırma, fizyolojik ve psikolojik zevklerde doyuma ulaşılması olarak ifade edilmektedir (Yetim, 2005). Latince’de, “yeni bir şeyler yaratmak”, “yenilenmek” tanımında olan “recreate” sözcüğünden gelen rekreasyon; literatürde, “yeniden doğmak”, “yenilenmek”, “ruhsal açıdan yenilik” manasına gelmektedir. Rekreasyon, hayatın tekdüzeliğinden ve işten ayrı kalan boş zamanlarında yenilenmek anlamını da taşımaktadır (Jensen ve Naylor, 1990).

Doğrudan veya dolaylı olarak spor kavramıyla ilişkili olan boş zaman; çalışma saatleri, uyumak ve yemek yemek gibi yaşamın fizyolojik ihtiyaçlarını karşılamak veya hayatta kalmak için kişinin yapması gereken işlerden kalan süredir (Mull vd.,1997; Torkildsen, 2005).

Boş zaman etkinlikleri kapsamında değerlendirilen zamanın kalitesi ve elde edilen olumlu deneyimler insanların benzer faaliyetlere katılımlarının devamlılığında önemli faktörlerdir. Günlük hayatın standart akışından kurtulmak, sıkıntıdan ve stresten uzaklaşmak, bedensel ve ruhsal iyi olma duygusu, sosyalleşme gibi faktörler, insanları rekreasyonel aktivitelere yönlendiren başlıca nedenler arasındadır. Ayrıca insanların rekreasyonel etkinlikler için belirledikleri süreler de kendilerini en iyi şekilde ifade edebilecekleri anları oluşturmada ve mutlu hissetmesiyle motivasyonun da olumlu yönde etkilenmesini sağlayacaktır (Özgün ve ark., 2017; Kara ve Özdedeoğlu, 2015; Aran, 2014).

‘Boş zamanları kullanmaya teşebbüs edilen faaliyetlerin tamamı’ (Türkay, 2015) olarak ifade edilen rekreasyon kavramı, boş zamanlarda gerçekleşen, katılımcının ruhunu ve bedenini yenileyen, sosyal olarak kabul gören ve gönüllüğe dayalı bir faaliyetler bütünüdür (Orel ve Yavuz, 2003). TDK’ya (2021) göre, 'bireylerin boş zamanlarında gönüllü olarak katıldıkları eğlenme ve spor amaçlı faaliyetler' olarak tanımlanan rekreasyon kavramı, ulusal ve uluslararası alanyazında genel olarak 'boş zaman etkinlikleri, eğlence ve zevk amaçlı yaşamı zenginleştiren faaliyetler' olarak adlandırılır (Öztürk ve Aydoğdu, 2012). Bireyi yenileyen ve canlandıran bir süreç olarak da ifade edilen rekreasyon kavramı (Torkildsen, 2005) aynı zamanda sosyalleştirme gücüne de sahiptir (Yağmur ve İçigen, 2016). Ayrıca rekreasyonel etkinlikler, bireyin kendisi ve çevresi ile olan ilişkilerini geliştiren ve kültürel iletişimi artıran bir faktördür (Balık ve Akova, 2016).

Rekreasyon Faaliyetlerine Katılımı Engelleyen Faktörler

Bireylerin veya toplumun rekreasyonel faaliyetlere katılabilmeleri veya katıldıkları rekreasyon faaliyetlerini daha iyi koşullarda gerçekleştirebilmeleri için birçok kriter oluşturulmalıdır. Bu kriterler arasında öncelik içerenler; zaman, yeterli mali güç ve rekreasyon faaliyetlerinin yapılabileceği alanların varlığıdır (Sevil, 2012: 18-19). Hall ve Page (2006), rekreasyonel faaliyetlere katılımı etkileyen faktörleri dört ana başlık altında belirtmiştir:

Sezonluk engel; mevsim, güneşli gün sayısı veya gün uzunluğu ve sıcaklık gibi faktörler rekreasyonel faaliyetlere katılımı etkiler. Hava şartlarına göre açık veya kapalı alanlar tercih edilse de bireyler genellikle açık havada deniz kenarı veya ormanlık alan gibi huzur bulabilecekleri rekreasyon alanlarını tercih etmektedir.

Mali kaynakların ve rekreasyon alanlarının mevcudiyeti; bireylerin yaşadıkları çevre, katılacakları rekreasyon faaliyetlerinin türünü belirler. Bu nedenle bireyler öncelikle şehir içi ve çevresindeki tesisleri ve alanları keşfederek rekreasyonel faaliyetlere katılırlar. Eğlence faaliyetlerine katılımı etkileyen bir diğer faktör de gelir düzeyidir. Kadının çalışma

hayatındaki aktif rolü, ailenin gelir düzeyini artırmakta ve bu da rekreasyonel faaliyetlerin çeşitlenmesine olanak sağlamaktadır.

Cinsiyet ve sosyal kısıtlamalar; Toplumda kadınların çocuklara bakmak, ev işlerini yapmak gibi sorumlulukları olduğu konusunda genel bir görüş vardır. Çalışan kadınlar, çocuklarıyla ilgilenerek ve iş dışındaki boş zamanlarında ev işi yaparak rekreasyonel faaliyetlerde çalışan erkeklere göre daha az zaman harcamaktadır. Cinsiyet faktörünün yanı sıra rekreasyonel faaliyetlere katılımı etkileyen sosyal faktörler de vardır. Sosyal baskının bir unsuru olarak inanç, eğlence faaliyetlerine katılımı engelleyebilir ve kısıtlayabilir.

Fiziksel kaynaklar ve moda; son zamanlarda bireylerin rekreasyonel faaliyetlere daha fazla önem verdiği görülmektedir. Bireyler sadece fiziksel ihtiyaçlarını karşılamakla kalmayıp aynı zamanda manevi doyumlarına da ulaşmak isterler. Bireylerin değişen ihtiyaçları ve zevkleri ile uzaktan da olsa daha popüler olan rekreasyon alanlarını tercih etmektedirler.

Crawford ve Godbey (1987: 119) tarafından boş zaman engelleri üzerine geliştirilen modele göre, bir bireyin rekreasyonel faaliyetlere katılımını engelleyen üç faktör vardır. Bunlar; Bireysel faktörler, kişilerarası faktörler ve yapısal faktörlerdir. Bireysel faktörler; bireyin kendi yetenek düzeyini algılaması ve etkinliğin uygunluğu ve etkinliğe yönelik tutumu olarak tanımlanabilir. Kişilerarası faktörler; etkinliğe katılmak için bir partner veya arkadaş bulamamak, para veya zaman gibi bir kısıtlamadır. Yapısal faktörler göz önüne alındığında ulaşım, yetersizlik ve tesislerin kalitesi bireyin karşılaşılabileceği engeller olarak ifade edilmektedir.

Çalışma hayatı olan kişiler için boş zamanlarını etkin bir şekilde değerlendirmek çok önemlidir. Çalışma dışı zaman, fiziksel olarak hayatta kalabilmek için yapılması zorunlu olan yemek, uyumak, kişisel ihtiyaçların karşılanması, işe gidiş geliş süreleri, çocuk bakımı ile zorlama duygusunun en az olduğu ve bireyin kendi düşünce ve seçimine göre faaliyete geçeceği isteğe bağlı olarak kullandığı boş zamanı kapsamaktadır (Meyer ve Brightbill, 1964). Çalışma dışı saatlerde stres ve yorgunluğunu azaltmak isteyen bireylerin sosyal ve kişisel yaşamlarında daha mutlu, daha huzurlu ve başarılı olacağı düşünülmektedir. İş hayatında veya akademik alanda başarılı olmak günümüzde tek başına yeterli olmamaktadır. Çalışan bireyin başarılı sayılabilmesi için hem iş hayatında hem de sosyal hayatta başarılı olması ve özel hayatına yeterince zaman ayırabilmesi gerekir (Aydoğan ve Gündoğdu, 2006: 223).

Yapılan çalışmalar incelendiğinde antrenörlerin uzun saatler boyunca çalıştıkları, yoğun çalışma tempolarından dolayı kişisel hayatına fazla zaman ayıramadıkları ve stres seviyeleri arttığı gözlenmiştir. Bu bağlamda antrenörlerin rekreasyon kullanımlarının önemli olduğu düşünülmektedir. Yapılacak araştırmada Kütahya ilinde görev yapmakta olan antrenörlerin rekreasyon alanı kullanım engel düzeyleri çeşitli değişkenler açısından incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Bu araştırmada, Kütahya ilinde görev yapmakta olan antrenörlerin rekreasyonel etkinliklere katılımına engel olan faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla araştırmanın problem cümlesi; antrenörlerin rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri nedir? Bu doğrultuda belirlenen araştırmanın hipotezleri aşağıda yer almaktadır;

1.Hipotez: Antrenörlerin cinsiyet değişkenine göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

2.Hipotez: Antrenörlerin yaş değişkenine göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

3.Hipotez: Antrenörlerin eğitim durumuna göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

4.Hipotez: Antrenörlerin medeni durum ve çocuk sahibi olma durumuna göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

5.Hipotez: Antrenörlerin kendisine ait bir aracı olma durumuna göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

6.Hipotez: Antrenörlerin bulunduğu şehirde rekreasyonel kullanım alanı olma durumuna göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

7.Hipotez: Antrenörlerin rekreasyon alanlarını kullanım nedenlerine göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

8.Hipotez: Antrenörlerin günlük zorunlu mesai sürelerine göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

9.Hipotez: Antrenörlerin günlük boş zaman sürelerine göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

10.Hipotez: Antrenörlerin haftalık boş zaman sürelerine göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

11.Hipotez: Antrenörlerin genel sağlık durumlarına göre rekreasyonel etkinliklere katılım engel düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır.

Materyal ve Metod

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma genel tarama modelinde planlanmış bir çalışmadır. Genel tarama modelleri; “çok sayıda elemanlardan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir” (Karasar, 2009). Yapılan çalışmada kamuda görev yapmakta olan antrenörlerin rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri araştırılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kütahya ilinde kamu çalışanı olarak görev yapan antrenörler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise Kütahya ilinde görev yapan ve seçkisiz örnekleme yöntemi ile belirlenen 210 antrenör oluşturmaktadır

Bulgular

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri Tanımlayıcı İstatistik Sonuçları

		N	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	60	28,57
	Erkek	150	71,43
Yaş	22-30	48	22,86

	31-40	87	41,43
	41-50	62	29,52
	51 ve üstü	13	6,19
Eğitim Durumu	Lise	23	10,95
	Üniversite	150	71,43
	Yüksek Lisans	31	14,76
	Doktora	6	2,86
Medeni Durum	Evli Çocuklu	107	50,95
	Evli çocuksuz	16	7,62
	Bekar çocuklu	12	5,71
	Bekar çocuksuz	75	35,71

Yüzde verisi toplam katılımcı sayısı (N=210) üzerinden hesaplanmıştır.

Çalışmada yer alan antrenörlerin demografik bilgileri Tablo 1’de yer almaktadır. Buna göre, katılımcıların %71,43’ü erkek, %28,57’sinin ise kadın antrenörlerden oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların büyük bir kısmını %41,43 oranında 31-40 yaş aralığındaki antrenörlerin oluşturduğu tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcılardan %50,95’inin evli ve çocuklu, %71,43’ünün ise üniversite mezunu olduğu sonucu elde edilmiştir.

Araştırmaya katılan antrenörlerin boy uzunluğu ortalaması $175,39 \pm 7,96$ cm, vücut ağırlığı ortalaması $77,95 \pm 15,40$ kg ve aylık gelir ortalaması ise $7634,76 \pm 5984,92$ TL olduğu görülmüştür. Antrenörlerin Tablo 2’de yer alan branş dağılımlarına bakıldığında ise %15,7 oranında futbol, %13,8 oranında muaythai ve %11,9 oranında atletizm branşına mensup antrenörün çalışmada yer aldığı tespit edilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Branş Dağılımları

	N	Yüzde
Branş		
Futbol	33	15,7
Muaythai	29	13,8
Atletizm	25	11,9
Voleybol	21	10,0
Kick Boks	21	10,0
Basketbol	16	7,6
Cimnastik	11	5,2
Hentbol	9	4,3
Yüzme	8	3,8
Güreş	5	2,4
Traking	5	2,4
Takwondo	5	2,4
Badminton	4	1,9
Masa Tenisi	2	1,0
Judo	2	1,0
Karate	2	1,0
Halter	2	1,0
Fitness	2	1,0
Bisiklet	1	0,5
Step Aerobik	1	0,5
Kayak	1	0,5
Ragbi	1	0,5

Tırmanış	1	0,5
Koşu	1	0,5
Belirtilmemiş	2	1,0

Yüzde verisi toplam katılımcı sayısı (N=210) üzerinden hesaplanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Demografik Bilgi Anketi: Çalışma kapsamında araştırmacı tarafından antrenörlerin cinsiyet, yaş, boy uzunluğu, vücut ağırlığı, spor branşı, aylık hane halkı gelir düzeyi, eğitim durumu, medeni durum ve çocuk sahibi olma durumu, bir araç sahibi olma durumu, bulunulan şehirde rekreasyon alanı olma durumu, rekreasyon alanı kullanım nedenleri, günlük zorunlu mesai süresi, günlük boş zaman süresi, haftalık boş zaman süresi ve genel sağlık durumlarını ölçmeye yönelik demografik bilgi anketi oluşturulmuştur.

Rekreasyon Katılım Engelleri Ölçeği: Çalışmada antrenörlerin rekreasyon alanı katılım engellerini ölçmek için Gümüş ve Özgül (2017) tarafından geliştirilen Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği kullanılmıştır. Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği, 17 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, (5) “kesinlikle katılıyorum”, (4) “katılıyorum”, (3) “kararsızım”, (2) “katılmıyorum” ve (1) “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde 5’ li likert tipi ölçek üzerinden değerlendirilmektedir. Ölçekte güvenlik engeli (4 madde), bireysel engel (4 madde), spor alanı engeli (3 Madde), zaman engeli (3 Madde) ve arkadaş engeli (3 Madde) olmak üzere beş alt boyut bulunmaktadır. Rekreasyon alanı katılım engelleri ölçeğine ait alt boyutlara ilişkin Cronbach alfa değerleri ise ölçeğin 0,91; “Güvenlik engeli” alt boyutunda .90, “bireysel engel” alt boyutunda .83, “Zaman engeli” alt boyutunda .812, “Arkadaş engeli” alt boyutunda .76, “Spor alanı engeli” alt boyutunda .91 ve bireysel engel alt boyutunda .84 olarak hesaplanmıştır (Gümüş ve Özgül, 2017).

Verilerin Toplanması

Çalışmanın örnekleminde yer alan antrenörler ile anket ve ölçek uygulanması için, telefon veya online bir şekilde ulaşılarak izinleri alınmıştır. İzin verilmesi neticesinde, online ortamda oluşturulan formlar antrenörlere iletilmiştir. Anket ve ölçekte anlaşılmayan bir durum olmaması için, antrenörler ile iletişim kurulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizi öncesi verilerin analize uygunluğu kontrol edilmiştir. Elde edilen verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığı incelenmiş ve normal dağılımın olmadığı görülmüştür. Normal dağılım olmamasından dolayı verilerin analizi non parametrik testler ile gerçekleştirilmiş ve Mann Whitney u ve Kurskal Wallis testinden yararlanılmıştır. Araştırmada istatistiksel sonuçlar yüzde 95 güven aralığında $p < 0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırma kapsamında elde edilen verilerin analizi neticesinde elde edilen bulgular tablolandırılmıştır.

Tablo 3. Katılımcıların Spor Yapma Sıklığı Ve Rekreasyon Alanına Geliş Nedenleri Tanımlayıcı İstatistik Sonuçları

	N	Yüzde
--	---	-------

Spor Yapma Sıklığı	1 kez	43	20,48
	2 kez	38	18,10
	3 kez	38	18,10
	4 kez	13	6,19
	5 kez	24	11,43
	6 kez	2	0,95
	7 kez	5	2,38
	Hiç	47	22,38
Park veya Rekreasyon Alanına Geliş Nedeni	Bisiklet	28	13,33
	Çocuklarla Oyun	55	26,19
	Gezi	39	18,57
	Koşu	88	41,90
	Paten	6	2,86
	Köpek Gezdirmeye	9	4,29
	Piknik	27	12,86
	Vakit Geçirme	47	22,38
	Yürüyüş	111	52,86
	Diğer	33	15,71

Yüzde verisi toplam katılımcı sayısı (N=210) üzerinden hesaplanmıştır.

Katılımcıların spor yapma sıklığı ve rekreasyon alanına geliş nedenleri incelendiğinde, genel olarak haftada 1 kez spor yaptıkları (%20,48) ve büyük çoğunlukla yürüyüş nedeniyle (%52,86) rekreasyon alanına gittikleri görülmüştür. Haftada 6 kez (%0,95) ve 7 kez (%2,38) spor yapan grubun en az orana sahip olduğu görülürken, en az sayıda rekreasyon alanını gidiş nedeninin paten ve köpek gezdirmeye olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Ölçeği Tanımlayıcı İstatistik Sonuçları

	N	Min	Max	Ortalama	Ss
Güvenlik Engeli	210	4,00	20,00	8,65	4,55
Bireysel Engel	210	4,00	20,00	10,35	4,09
Spor Alanı Engeli	210	3,00	15,00	9,00	4,22
Zaman Engeli	210	3,00	15,00	8,09	3,73
Arkadaş Engeli	210	3,00	15,00	7,54	3,74
Ölçek Toplam Puanı	210	17,00	85,00	43,63	15,45

Katılımcıların Tablo 4'te yer alan rekreasyon alanı katılım engelleri ölçeği ortalama puanlarına bakıldığında, rekreatif etkinliklere katılım engel düzeylerinin orta derecede olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Yaşa Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Yaş	N	Sıra Ort	Sd	X ²	P
Güvenlik Engeli	22-30	48	105,91	3	0,417	0,937
	31-40	87	107,91			
	41-50	62	101,56			
	51 ve üstü	13	106,65			
Bireysel Engel	22-30	48	107,35	3	3,524	0,318
	31-40	87	97,54			

Spor Alanı Engeli	41-50	62	111,02	3	0,264	0,967
	51 ve üstü	13	125,58			
	22-30	48	102,59			
	31-40	87	107,63			
	41-50	62	105,50			
Zaman Engeli	51 ve üstü	13	102,00	3	3,973	0,264
	22-30	48	90,94			
	31-40	87	112,29			
	41-50	62	107,40			
	51 ve üstü	13	104,77			
Arkadaş Engeli	22-30	48	105,41	3	1,588	0,662
	31-40	87	100,72			
	41-50	62	113,04			
	51 ve üstü	13	101,88			
	22-30	48	100,79			
Ölçek Toplam Puanı	31-40	87	105,23	3	0,525	0,913
	41-50	62	108,51			
	51 ve üstü	13	110,35			

Katılımcıların Tablo 5'te yer alan yaş değişkenine göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, yaş grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 6. Cinsiyete Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Mann Whitney U Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	Sıra Ort.	U	P
Güvenlik Engeli	Kadın	60	141,72	2327,000	0,000
	Erkek	150	91,01		
Bireysel Engel	Kadın	60	116,01	3869,500	0,110
	Erkek	150	101,30		
Spor Alanı Engeli	Kadın	60	117,80	3762,000	0,061
	Erkek	150	100,58		
Zaman Engeli	Kadın	60	122,11	3503,500	0,012
	Erkek	150	98,86		
Arkadaş Engeli	Kadın	60	113,46	4022,500	0,223
	Erkek	150	102,32		
Ölçek Toplam Puanı	Kadın	60	130,96	2972,500	0,000
	Erkek	150	95,32		

Katılımcıların Tablo 6'da yer alan cinsiyete değişkenine göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, güvenlik engeli alt boyutu, zaman engeli alt boyutu ve ölçek genel puanında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu ve erkek antrenörlerin engel düzeyinin daha düşük olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Bireysel engel, spor alanı engeli ve arkadaş engeli alt boyutlarında ise cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı, kadın ve erkek antrenörlerin benzer engel düzeyine sahip oldukları görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 7. Eğitim Durumuna Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Eğitim Durumu	N	Sıra Ort	Sd	X ²	P
Güvenlik Engeli	Lise	23	111,17	3	3,084	0,379
	Üniversite	150	105,53			
	Yüksek Lisans	31	94,71			
	Doktora	6	138,83			
Bireysel Engel	Lise	23	103,11	3	4,154	0,245
	Üniversite	150	109,87			
	Yüksek Lisans	31	85,76			
	Doktora	6	107,42			
Spor Alanı Engeli	Lise	23	97,30	3	,522	0,914
	Üniversite	150	106,08			
	Yüksek Lisans	31	107,94			
	Doktora	6	109,83			
Zaman Engeli	Lise	23	69,74	3	11,836	0,008
	Üniversite	150	113,23			
	Yüksek Lisans	31	93,58			
	Doktora	6	110,83			
Arkadaş Engeli	Lise	23	88,04	3	2,916	0,405
	Üniversite	150	106,02			
	Yüksek Lisans	31	115,95			
	Doktora	6	105,50			
Ölçek Toplam Puanı	Lise	23	94,41	3	2,792	0,425
	Üniversite	150	108,10			
	Yüksek Lisans	31	96,27			
	Doktora	6	130,75			

Katılımcıların Tablo 7’de yer alan eğitim durumu değişkenine göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, zaman engeli alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmüştür ($p<0,05$). Yapılan analizler neticesinde farklılığın lise mezunu ve üniversite mezunu antrenörler arasında bulunduğu, lise mezunu olan antrenörlerin engel düzeyinin daha düşük seviyede bulunduğu tespit edilmiştir. Güvenlik engeli, bireysel engel, spor alanı engeli ve arkadaş engeli alt boyutlarında ve ölçek genel puanında ise eğitim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı, antrenörlerin benzer engel düzeyine sahip oldukları görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 8. Medeni Durumuna Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Medeni Durum	N	Sıra Ort	Sd	X ²	P
Güvenlik Engeli	Evli Çocuklu	107	99,80	3	5,828	0,120
	Evli çocuksuz	16	107,66			
	Bekar çocuklu	12	143,21			
	Bekar çocuksuz	75	107,14			
Bireysel Engel	Evli Çocuklu	107	101,80	3	3,989	0,263
	Evli çocuksuz	16	88,59			
	Bekar çocuklu	12	128,71			
	Bekar çocuksuz	75	110,67			
Spor Alanı Engeli	Evli Çocuklu	107	101,88	3	1,295	0,730
	Evli çocuksuz	16	99,59			

Zaman Engeli	Bekar çocuklu	12	113,17	3	2,967	0,397
	Bekar çocuksuz	75	110,70			
	Evli Çocuklu	107	110,00			
	Evli çocuksuz	16	96,72			
	Bekar çocuklu	12	122,42			
	Bekar çocuksuz	75	98,25			
Arkadaş Engeli	Evli Çocuklu	107	100,02	3	3,885	0,274
	Evli çocuksuz	16	106,41			
	Bekar çocuklu	12	134,38			
	Bekar çocuksuz	75	108,50			
	Evli Çocuklu	107	102,68			
	Evli çocuksuz	16	95,38			
Ölçek Toplam Puanı	Bekar çocuklu	12	140,79	3	4,731	0,193
	Bekar çocuksuz	75	106,03			

Katılımcıların Tablo 8’de yer alan medeni durum değişkenine göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, medeni durum grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 9. Araç Sahibi Olma Durumuna Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Mann Whitney U Testi Sonuçları

	Araç Sahipliği	N	Sıra Ort.	U	P
Güvenlik Engeli	Evet	132	101,36	4601,000	0,191
	Hayır	78	112,51		
Bireysel Engel	Evet	132	101,14	4572,500	0,173
	Hayır	78	112,88		
Spor Alanı Engeli	Evet	132	106,04	5076,500	0,865
	Hayır	78	104,58		
Zaman Engeli	Evet	132	102,78	4789,500	0,395
	Hayır	78	110,10		
Arkadaş Engeli	Evet	132	107,79	4845,500	0,470
	Hayır	78	101,62		
Ölçek Toplam Puanı	Evet	132	102,84	4796,500	0,409
	Hayır	78	110,01		

Katılımcıların Tablo 9’da yer alan araç sahibi olma durumuna göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı ve araç sahibi olan ve olmayan antrenörlerin benzer engel düzeyinde oldukları görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 10. Rekreasyon Katılım Alanı Olma Durumuna Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Mann Whitney U Testi Sonuçları

	Rekreasyon Alanı	N	Sıra Ort.	U	P
Güvenlik Engeli	Evet	191	104,67	1656,000	0,523
	Hayır	19	113,84		
Bireysel Engel	Evet	191	107,30	1470,500	0,170
	Hayır	19	87,39		
Spor Alanı Engeli	Evet	191	104,71	1664,000	0,548
	Hayır	19	113,42		
Zaman Engeli	Evet	191	106,28	1665,000	0,551
	Hayır	19	97,63		

Arkadaş Engeli	Evet	191	104,55	1633,000	0,465
	Hayır	19	115,05		
Ölçek Toplam Puanı	Evet	191	105,34	1784,000	0,904
	Hayır	19	107,11		

Katılımcıların Tablo 10'da yer alan buldukları yerde rekreasyon katılım alanı olma durumuna göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 11.Günlük Zorunlu Mesai Süresine Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Mesai Süresi	N	Sıra Ort	sd	X ²	P
Güvenlik Engeli	8 saatten az	85	104,73	3	4,044	0,257
	8-10 saat	102	105,32			
	10-12 Saat	18	122,19			
	12 saatten fazla	5	62,20			
Bireysel Engel	8 saatten az	85	106,84	3	1,508	0,680
	8-10 saat	102	104,81			
	10-12 Saat	18	111,56			
	12 saatten fazla	5	75,10			
Spor Alanı Engeli	8 saatten az	85	111,93	3	2,923	0,404
	8-10 saat	102	103,27			
	10-12 Saat	18	96,69			
	12 saatten fazla	5	73,30			
Zaman Engeli	8 saatten az	85	96,20	3	4,027	0,259
	8-10 saat	102	112,75			
	10-12 Saat	18	103,08			
	12 saatten fazla	5	124,50			
Arkadaş Engeli	8 saatten az	85	105,83	3	0,228	0,973
	8-10 saat	102	105,72			
	10-12 Saat	18	100,42			
	12 saatten fazla	5	113,70			
Ölçek Toplam Puanı	8 saatten az	85	103,97	3	1,015	0,798
	8-10 saat	102	106,04			
	10-12 Saat	18	115,03			
	12 saatten fazla	5	86,10			

Katılımcıların Tablo 11'de yer alan günlük zorunlu mesai süresine göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 12.Günlük Boş Zaman Süresine Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Boş zaman süresi	N	Sıra Ort	Sd	X ²	P
Güvenlik Engeli	Hiç yok	15	116,40	5	2,995	0,701
	1-2 saat	50	109,94			
	2-3 saat	43	103,60			
	3-4 saat	32	96,81			
	4-5 saat	32	114,66			
	5 saatten fazla	38	97,11			
Bireysel Engel	Hiç yok	15	108,93	5	5,281	0,383
	1-2 saat	50	112,66			
	2-3 saat	43	116,42			
	3-4 saat	32	99,00			

Spor Alanı Engeli	4-5 saat	32	103,67	5	4,327	0,503
	5 saatten fazla	38	89,38			
	Hiç yok	15	109,47			
	1-2 saat	50	107,34			
	2-3 saat	43	102,40			
	3-4 saat	32	116,86			
Zaman Engeli	4-5 saat	32	112,17	5	14,551	0,012
	5 saatten fazla	38	89,84			
	Hiç yok	15	129,93			
	1-2 saat	50	115,32			
	2-3 saat	43	116,23			
	3-4 saat	32	106,39			
Arkadaş Engeli	4-5 saat	32	97,98	5	4,999	0,416
	5 saatten fazla	38	76,37			
	Hiç yok	15	113,73			
	1-2 saat	50	108,74			
	2-3 saat	43	116,08			
	3-4 saat	32	92,11			
Ölçek Toplam Puanı	4-5 saat	32	109,69	5	6,868	0,231
	5 saatten fazla	38	93,76			
	Hiç yok	15	120,03			
	1-2 saat	50	114,42			
	2-3 saat	43	111,49			
	3-4 saat	32	99,75			
	4-5 saat	32	106,48			
	5 saatten fazla	38	85,26			

Katılımcıların Tablo 12’de yer alan günlük boş zaman süresine göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, zaman engeli alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Yapılan analizler neticesinde farklılığın günlük boş zaman süresi 1-2 saat olan grup ile 5 saatten fazla olan grup ve 2-3 saat olan grup ile 5 saatten fazla olan grup arasında bulunduğu, günlük boş zaman süresi 5 saatten fazla olan antrenörlerin engel düzeyinin daha düşük seviyede bulunduğu tespit edilmiştir. Güvenlik engeli, bireysel engel, spor alanı engeli ve arkadaş engeli alt boyutlarında ve ölçek genel puanında ise istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı, antrenörlerin benzer engel düzeyine sahip oldukları görülmüştür ($p > 0,05$).

Tablo 13. Haftalık Boş Zaman Süresine Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Boş zaman süresi	N	Sıra Ort	Sd	X ²	P
Güvenlik Engeli	Hiç yok	8	136,44	6	5,915	0,433
	0-5 saat	27	113,89			
	5-10 saat	37	102,73			
	10-15 saat	31	99,34			
	15-20 saat	31	117,56			
	20-25 saat	38	93,68			
	25 saatten fazla	38	102,72			
Bireysel Engel	Hiç yok	8	101,63	6	5,292	0,507
	0-5 saat	27	116,91			
	5-10 saat	37	117,38			
	10-15 saat	31	92,32			

Spor Alanı Engeli	15-20 saat	31	103,87	6	6,564	0,363
	20-25 saat	38	109,41			
	25 saatten fazla	38	94,82			
	Hiç yok	8	94,75			
	0-5 saat	27	121,69			
	5-10 saat	37	100,69			
	10-15 saat	31	87,44			
Zaman Engeli	15-20 saat	31	105,10	6	10,412	0,108
	20-25 saat	38	104,76			
	25 saatten fazla	38	116,75			
	Hiç yok	8	125,31			
	0-5 saat	27	123,83			
	5-10 saat	37	105,49			
	10-15 saat	31	94,97			
Arkadaş Engeli	15-20 saat	31	122,10	6	3,338	0,765
	20-25 saat	38	101,95			
	25 saatten fazla	38	86,92			
	Hiç yok	8	108,81			
	0-5 saat	27	112,31			
	5-10 saat	37	114,49			
	10-15 saat	31	96,37			
Ölçek Toplam Puanı	15-20 saat	31	105,05	6	6,423	0,378
	20-25 saat	38	109,72			
	25 saatten fazla	38	94,80			
	Hiç yok	8	119,31			
	0-5 saat	27	124,37			
	5-10 saat	37	110,41			
	10-15 saat	31	89,40			
	15-20 saat	31	110,19	6	6,423	0,378
	20-25 saat	38	101,63			
	25 saatten fazla	38	97,58			

Katılımcıların Tablo 13'te yer alan haftalık boş zaman süresine göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 14. Sağlık Durumuna Göre Rekreasyon Alanı Katılım Engelleri Kruskal Wallis Testi Sonuçları

	Sağlık Durumu	N	Sıra Ort	Sd	X ²	P
Güvenlik Engeli	Kötü	1	75,50	5	16,424	0,006
	Fena değil	27	138,41			
	Emin değilim	7	140,36			
	İyi	84	108,20			
	Çok iyi	67	90,96			
	Mükemmel	24	90,73			
Bireysel Engel	Kötü	1	11,50	5	19,808	0,001
	Fena değil	27	131,13			
	Emin değilim	7	132,21			
	İyi	84	107,75			
	Çok iyi	67	105,59			
	Mükemmel	24	64,67			
Spor Alanı Engeli	Kötü	1	70,50	5	1,621	0,899
	Fena değil	27	114,09			

	Emin değilim	7	98,43			
	İyi	84	102,79			
	Çok iyi	67	108,91			
	Mükemmel	24	99,33			
	Kötü	1	76,00			
	Fena değil	27	129,44			
Zaman Engeli	Emin değilim	7	135,64	5	9,613	0,087
	İyi	84	107,90			
	Çok iyi	67	93,75			
	Mükemmel	24	95,40			
	Kötü	1	88,50			
	Fena değil	27	132,50			
Arkadaş Engeli	Emin değilim	7	140,43	5	11,440	0,043
	İyi	84	105,30			
	Çok iyi	67	98,44			
	Mükemmel	24	86,04			
	Kötü	1	39,50			
	Fena değil	27	138,76			
Ölçek Toplam Puanı	Emin değilim	7	139,86	5	17,248	0,004
	İyi	84	107,10			
	Çok iyi	67	96,64			
	Mükemmel	24	79,94			

Katılımcıların Tablo 14’te yer alan sağlık durumu değişkenine göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeyleri incelendiğinde, güvenlik engeli alt boyutu, bireysel engel alt boyutu, arkadaş engeli alt boyutu ve ölçek genel puanında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Yapılan analizler neticesinde farklılığın güvenlik engeli alt boyutunda çok iyi ile fena değil grupları arasında, bireysel engel alt boyutunda mükemmel ile iyi, mükemmel ile fena değil grupları arasında, arkadaş engeli alt boyutunda mükemmel ile fena değil grupları arasında, ölçek genel puanında ise çok iyi ile fena değil, mükemmel ile fena değil grupları arasında bulunduğu tespit edilmiştir. Spor alanı engeli ve zaman engeli alt boyutlarında ise istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı, antrenörlerin benzer engel düzeyine sahip oldukları görülmüştür ($p > 0,05$).

Tartışma ve Sonuçlar

Gerçekleştirilen araştırma neticesinde, çalışmada yer alan antrenörlerin rekreatif etkinliklere katılım engel düzeylerinin orta derecede olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet, eğitim durumu, günlük boş zaman süresi ve sağlık durumuna göre rekreatif etkinliklere katılım engel düzeylerinde farklılıklar olduğu görülmüştür. Farklılıkların genel olarak zaman engeli ve güvenlik engeline yönelik olduğu sonucuna erişilmiştir.

Şapçılar, Kalkan ve Büyükşalvarcı (2019), yaptıkları çalışmada bireylerin medeni durumlarının rekreasyonel faaliyetlere katılımlarında önemli bir faktör olduğunu ifade etmişlerdir.

Sabancı (2016) öğretim elemanlarının rekreasyonel faaliyetlere katılımını engelleyen faktörleri incelediği çalışmasında rekreatif faaliyetlere katılımda en önemli engelin tesis (spor alanı) yetersizliği olduğu bulgularını elde etmiştir.

Akyol ve Akkaşoğlu'nun (2020) yaptıkları araştırmada üniversite öğrencilerinin boş zamanlarında rekreasyon faaliyetlerine katılmalarında 'tesis yetersizliği', 'ulaşım', 'finans yetersizliği' ve 'zaman' faktörlerini engel olarak algıladıkları tespit edilmiştir.

Afyon ve Karapınar'ın (2014) yapmış olduğu çalışmada, öğrenciler yeterince serbest zaman faaliyetlerine katıldıklarına inanmadıklarını ve bu durumun sebeplerinden birinin yeterli vakit bulamama olduğunu belirtmişlerdir.

Temir ve Gürbüz (2012) yapmış olduğu çalışmada katılımcıların rekreasyonel aktivitelere katılımlarındaki zaman faktörünün ilk sırada yer aldığını belirtmiştir.

Alexandris ve Carroll (1997)'in üniversite öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmalarında cinsiyet faktörünün boş zaman etkinliklerine katılmayı etkileyen önemli bir değişken olduğu belirtilmektedir.

Öztürk ve Bayazıt (2020)' in halk eğitim merkezinde çalışan bireylerin rekreatif faaliyetlere katılımını engelleyen faktörleri inceledikleri araştırmalarında kadınların tesis, bilgi eksikliği ve birey psikolojisi alt boyutlarında erkeklere oranla anlamlı düzeyde daha fazla engel ile karşılaştıklarını belirtmişlerdir.

Bosna vd. (2018)' nin üniversite öğrencilerinin rekreatif faaliyetlere katılımının önündeki engelleri inceledikleri araştırmalarında, çalışmamızın aksine cinsiyet değişkeninin tüm alt boyutlarda anlamlı düzeyde etkili olmadığı sonucuna varmışlardır.

Literatürde yapılan çalışma sonuçları ile araştırmadan elde edilen bulgular karşılaştırıldığında sonuçların benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Yapılan araştırmada ulaşılan sonuçlar aşağıda sıralanmaktadır;

- Antrenörlerin rekreatif etkinliklere katılım engel düzeylerinin orta derecede olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Antrenörlerin haftalık spor yapma sıklığının az olduğu, haftada 6 kez ve 7 kez spor yapan antrenör sayısının çok az olduğu görülmüştür.
- Antrenörlerin ağırlıklı olarak yürüyüş yapmak amacıyla rekreasyon alanlarını kullandıkları, paten ve köpek gezdirme faaliyetlerinde bulunan çok az sayıda antrenör olduğu buğusuna erişilmiştir.
- Cinsiyet değişkeninin rekreatif etkinliklere katılım engeli üzerinde etkili bir faktör olduğu tespit edilmiştir.
- Eğitim durumu değişkeninin rekreatif etkinliklere katılım engeli üzerinde etkili bir faktör olduğu tespit edilmiştir.
- Günlük boş zaman süresi değişkeninin rekreatif etkinliklere katılım engeli üzerinde etkili bir faktör olduğu tespit edilmiştir.
- Sağlık durumu değişkeninin rekreatif etkinliklere katılım engeli üzerinde etkili bir faktör olduğu tespit edilmiştir.
- Yaş, medeni durum, araç sahibi olma durumu, rekreasyon katılım alanı olma durumu, günlük zorunlu mesai süresi ve haftalık boş zaman süresinin rekreatif etkinliklere katılım engeli üzerinde etkili olmadığı görülmüştür.

Öneriler

Araştırmanın sonucunda aşağıda yer alan öneriler sunulmaktadır;

- Rekreatif etkinliklerin çeşitleri artırılabilir.
- Daha fazla kişiye hitap edecek şekilde rekreasyon alanlarında düzenlemeler yapılabilir (örneğin hem kadınlara hem erkeklere yönelik).
- Antrenörlerin sağlık durumlarına yönelik belirli periyotlarla testler yapıp, sağlık durumları kontrol altında tutulabilir.
- Antrenörlerin çalışma süreleri üzerinde yaşam standartlarına yönelik (günlük boş zaman süresi/mesai süresi) düzenlemeler yapılabilir.
- Rekreatif etkinliklere katılımı arttırmaya ve katılım engellerini azaltmaya yönelik projeler geliştirilebilir.

**** Bu araştırma, 4. Uluslararası Herkes İçin Spor Kongresinde sunulmuştur. ‘22-23 Mayıs 2021’, Türkiye)**

KAYNAKLAR

Afyon, Y. A. ve Karapınar, M. (2014). Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetlerine Katılım Biçimlerinin Değerlendirilmesi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (33), 147-163.

Akyol, C., Akkaşoğlu, S. (2020). Gençlerin Boş Zamanlarında Rekreasyon Faaliyetlerine Katılım Engelleri Üzerine Bir Araştırma. *Journal Of Tourism And Gastronomy Studies*, 8(3), 2072-2089.

Alexandris, K., Carroll, B. (1997). Demographic Differences in the Perception of Constraints on Recreational Sport Participation: Result from a Study in Greece. *Leisure Studies*, 16(2),107-125.

Aran, S. (2014). A case study on defining leisure time motivation of recreation students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 152, 734-739.

Aydoğan, İ. ve Gündoğdu, F. (2006). Kadın Öğretim Elemanlarının Boş Zamanlarını Değerlendirme Etkinlikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(21), 217-232.

Balık, M., & Akova, O. (2016). Konaklama işletmesi çalışanlarının rekreasyon etkinliklerine katılımı ile işe yabancılaşma ilişkisi üzerine bir araştırma. 15. Geleneksel turizm sempozyumu bildiri kitabı, Balıkesir, Türkiye.

Bosna, O. Ş., Bayazıt, B., Yılmaz, O. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyonel Etkinliklere Katılımlarına Engel Olan Faktörlerin İncelenmesi (Üsküdar Üniversitesi Örneği). *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(2),200-211.

Coalter, F. (2005). The social benefits of sports: An overview to inform the community planning process. *Sportscotland Research Raport*. 98.

Crawford D. W. & Godbey, G. (1987). Reconceptualizing Barriers to Family Leisure. *Leisure Sciences: An Interdisciplinary Journal*, 9(2), 119-127.

Gümüş, H. (2012). Fiziksel aktivite için park ve rekreasyon alanlarına gelen kullanıcıların mekân seçimini ve aktiviteye katılımını etkileyen faktörler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ankara.

Gümüş H. ve Özgül S.A. (2017). Rekreasyon alanı kullanımına ilişkin katılım engelleri ve tercih etkenleri ölçeklerinin geliştirilmesi, *Journal of Human Sciences*, 14(1), 865-882.

Hall, C.M. and Page, S.J. (2006). *The Geography of Tourism and Recreation*, New York: Routledge.

Jensen, C. R., & Naylor, J. H. (1990). *Opportunities In Recreation And Leisure Careers*. USA: Contemporary Publishing Company.

Kanbir, O. (2001). *Sporda sağlık bilinci ve ilkyardım* (2.Baskı). Bursa: Ekin Kitabevi.

Kara, F., M., & Özdedeoğlu, B. (2015). Serbest zamanda sıkılma algısı ve boş zaman engelleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. III. Rekreasyon araştırmaları kongresi bildiri kitabı, Eskişehir, Türkiye.

Karaküçük, S. (2008). *Rekreasyon boş zamanları değerlendirme* (6.Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.

Metin, T., C. (2013). Boş zaman sosyolojisi kapsamında toplumsallaşma ilişkileri ve boş zaman değerlendirme biçimlerinin geleceği. II. Rekreasyon araştırmaları kongresi bildiri kitabı, Aydın, Türkiye.

Meyer, H. D., & Brightbill, C. K. (1964). *Community Recreation: A guide to its organization*. Prentice-Hall.

Mull, R. F., Bayless, K. G., Ross, C. M., Jamieson, L. M. (1997). *Recreational sport management* (3th Edition). USA: Human Kinetics

Orel, D., F., & Yavuz, M., C. (2003). Rekreasyonel turizmde müşteri potansiyelinin belirlenmesine yönelik bir pilot çalışma. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(11), 61-76.

Özdemir, S., Karaküçük, S., Gümüş, M., & Kıran, S. (2006). Türkiye Taş Kömürü Kurumu Genel Müdürlüğünde çalışan yer altı işçilerinin boş zamanlarını değerlendirme alışkanlıklarının belirlenmesi. 9. Uluslararası spor bilimleri kongresi bildiri kitabı, Muğla, Türkiye.

Özgün, A., Yaşartürk, F., Ayhan, B., & Bozkuş, T. (2017). Hentbolcuların spora özgü başarı motivasyonu ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi (UKSAD)*, 3(Special Issue 2), 83-94.

Özşaker, M. (2012). Gençlerin Serbest zaman aktivitelerine katılmama nedenleri üzerine bir inceleme. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1), 126-131.

Öztürk, S., ve Aydoğdu, A. (2012). Ilgaz Dağı Milli Parkı'nın rekreasyonel olanakları. I. Rekreasyon araştırmaları kongresi bildiri kitabı, Kemer, Antalya, Türkiye.

Öztürk, F., Bayazıt, B. (2020). Halk Eğitim Merkezlerinde alışan Bireylerin Rekreatif Etkinliklere Katılımlarına Engel Olan Faktörlerin İncelenmesi (Kocaeli İli Örneği). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22(1),85-105.

Pepe, K., Can, S. (2003). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin boş zaman etkinlikleri hakkında görüşleri ve katılım düzeyleri. Beden eğitimi ve spor bilimleri dergisi 5 (3), 32-38.

Ramazanoğlu, F., Altıngül, O., Özer, A. (2004). Sportif açıdan rekreasyon etkinliklerinin değerlendirilmesi. Dođu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi, 176-179.

Sabancı, G. (2016). Öğretim elemanlarının rekreasyonel faaliyetlere katılımlarını Engelleyen faktörlerin belirlenmesi, Yüksek lisans, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).

Sevil, T. (2012). Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Temir, Ö. ve Gürbüz, B. (2012). Rekreasyonel Aktivitelere Katılımın Önündeki Engellerin İncelenmesi. 1. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi (ss. 1040-1045), 12-15 Nisan, Antalya.

Torkildsen, G. (2005). Leisure and recreation managemet (5. Baskı). New York: Routledge

Türk Dil Kurumu (TDK). (2021). Güncel Türkçe sözlük. Eriřim adresi: <https://sozluk.gov.tr/>.

Türkay, O. (2015). Rekreasyon ve animasyon işletmeleri. İçinde B. Z. & ř. D. (Edt.), Turizm işletmeleri (3. Baskı), (s. 347-389) İstanbul: Değişim Yayınları

Yağmur, Y., & İçigen, E., T. (2016). Üniversite öğrencilerinin sosyalleşme süreci ve rekreasyon faaliyetlerinin incelenmesi üzerine bir alışma. Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, 27(2), 227-242.

Yetim, A. (2005). Sosyoloji ve spor. İstanbul: Yaylacık Matbaası.

Yetim, A. (2011). Sosyoloji ve spor. Ankara: Berikan Yayınevi.

Zorba, E., İizler, H. C., Tekin, A., Miođullar, O., Zorba, E. (2006). Herkes için spor. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.